

Deze week in het lobbymemo:

Verlagen Tweede Kamer

- Plenair debat over de Regeringsverklaring

Stemmingen

Commissieagenda Tweede Kamer

Plenaire agenda Tweede Kamer

Van 5 juli t/m 2 september is de Tweede Kamer met reces.

Wij wensen u een hele fijne zomerperiode toe!

- team lobby

“Nog nooit eerder vertoond”, “een circus”, “wat een bende”... het eerste debat van het kabinet-Schoof verliep op zijn zachtst gezegd chaotisch.

Na een vrij lange demissionaire periode, waarin we versteld stonden van de daadkracht op sommige vlakken, was het even wennen. Als team lobby dachten we dat er weinig knopen doorgehakt zouden worden na de verkiezingen van 22 november. Niets bleek minder waar: er is uitgebreid gesproken over de Spreidingswet en er zijn verrassend veel wetten door beide Kamers geloodst. Wat te denken van de Wet betaalbare huur, waarvan lang niet zeker was of deze de eindstreep zou halen. De positie op de vrije markt, de ruimte voor vastgoedeigenaren en het percentage sociale huur in gemeenten – inhoudelijker kan het bijna niet. Of de Energiewet en de Wet gemeentelijk instrumentarium Warmtetransitie, twee wetten waar de VNG al acht jaar voor streed en beiden naar de Senaat zijn gestuurd.

Het was af en toe wat wennen van de nieuwe meerderheid in de Tweede Kamer, maar het debat viel niet stil. Vergeet ook niet de inspanningen van minister De Jonge op het gebied van goed bestuur: diep in de reservetijd presenteerde hij nog een Kamerbrief over de voortgang van de Actieagenda Sterk Lokaal Bestuur. Tot slot vonden ook verschillende petitie gretig aftrek, over de arbeidspositie van migranten of over het verbieden van fatbikes.

Tijdens het debat over de regeringsverklaring ging de meeste aandacht uit naar de complottheorie van omvolking, racisme in vak-K en hoe je als coalitiepartij je eigen kabinet voor de bus kunt gooien. Het ging over het spel in plaats van de knikkers, hoewel dat spel volgens sommige oppositiepartijen de essentie vormt van onze democratische rechtsstaat. Op het moment dat premier Schoof bezig was met zijn eerste termijn, slingerde vicepremier Agema een tweet de wereld in over de steun van burgemeester Halsema aan GL/PvdA-Kamerlid Lahlah. Een tweet waarin haar standpunt over het dragen van een hoofddoek werd besproken, zonder inhoudelijk commentaar.

Heel vreemd was het niet dat de Kamer wilde weten wat het kabinetsstandpunt was over het dragen van een hoofddoek. Tijdens de formatie communiceerde de formerende partijen immers vooral via X. Na de rumoerige hoorzittingen over uitspraken uit het verleden van onder andere Faber en Klever, wilde ook hier Kamerleden als Timmermans, Van Baarle en Dassen weten of de bewindslieden nu anders keken naar dergelijke uitspraken. De tweet van Agema bleef staan (waarmee het een uiting van het kabinet is), maar Schoof persisteerde in zijn reactie: dit kabinet verdedigt de vrijheid om een hoofddoek te dragen. Maar het was niet genoeg: Agema ondermijnt actief het gezag van de premier, aldus Jetten. Het cynische werd niet meer onder stoelen of banken gestoken: Jetten en later ook anderen wensten Schoof simpelweg sterkte. De interrupties van Baudet voelden bevreedend, wanneer hij als ware het een *commercial-break* vroeg of iemand hem misschien uit kon leggen wat de omvolkingstheorie inhield. Dat leek hem erg interessant.

Zeer benieuwd wat het debat van deze week doet met het vertrouwen in de politiek. Eigenlijk zijn alle trauma's aan “doe zelf normaal” en andere kinderachtige passages uit de Kamergeschiedenis nu teniet gedaan. Er is een nieuwe normaal en daarin staat de premier van

dit niet-extraparlementaire kabinet er alleen voor. Coalitiefracties zullen elkaar niet sparen, een deel van de oppositie zal een kruiwagen willen vullen met moties van wantrouwen en alternatieve opties vanuit een deel van de oppositie blijven in de kast. En het is wachten tot een bewindspersoon weer een hondenfluitje op een sociaal medium plaatst.

Het middel om als kabinet de opgaven van het land aan te kunnen pakken bleek uiteindelijk een twitter-beleid voor bewindspersonen. Omtzigt stelde voor dat bewindspersonen niet meer vanaf twee (een privé en een ministerieel) twitteraccount zouden moeten posten. Premier Schoof zei bij herhaling dat het kabinet niet meer zal tweeten tijdens een debat. Wat er buiten de debatten gebeurt, blijft ongewis. Bij de formatie was het ook al onderwerp van gesprek: het twittergedrag van sommige partijleiders. Uiteindelijk was het Yesilgöz die in een schorsing van het debat via twitter uitsprak wat ze nog niet in de Kamer had gezegd: de Kamer toont zich op haar slechtst.

Er kwam ook iets moois voort uit het debat – laten we dat niet vergeten. Premier Schoof zei vroeg in zijn betoog al dat het kabinet uit is op uitvoerbaar beleid. Dat vergt samenwerking met decentrale overheden. Ook al bij de uitwerking van het regeerprogramma, zoals bijvoorbeeld Omtzigt liet doorschemeren tijdens de eerste termijn. Misschien mag de VNG ook aanschuiven bij het schrijven van het sociale-mediabeleid van het kabinet.

En hoe het van grote principes naar een paar wensen van SP en SGP ging was apart. In het verhitte debat ging het ineens over de wens van Dijk over het openhouden van het ziekenhuis in Heerlen en die van Stoffer over het zo snel mogelijk verhuizen van de Nederlandse ambassade naar Jeruzalem. Wilders was het met beide eens en gaf het als opdracht mee aan het kabinet. En leek het nou zo of lieten de camera's echt zien dat in vak K driftig notities werden gemaakt?

Over twitter-beleid gesproken, Sjors Fröhlich, de burgemeester van Vijfheerenlanden, plaatste donderdag op X dat hij zin had in de raadsvergadering van die avond. Hij hoopte dat ze in Den Haag meekeken. Op de ALV van 26 juni is een motie aangenomen die oproept om de Kamerleden uit te nodigen voor het begrotingsdebat in een gemeenteraad. De indieners hadden het vast niet voorzien, maar de Kamerleden kunnen daar meer opsteken dan alleen de drastische impact van de bezuinigingen. “Dat je ook gewoon een normaal inhoudelijk debat kunt houden, met stevige meningsverschillen,” schreef burgemeester Fröhlich, “het gebeurt in de gemeente.”

De zomercolumn bevat niet de mening van de VNG, maar is een persoonlijke observatie vanuit het team lobby.

Plenair debat over de Regeringsverklaring

De dag waarvan je wist dat hij zou komen – of eigenlijk waren het er twee. Woensdag en donderdag debatteerde de Tweede Kamer over het nieuwe kabinet. Aan het begin van de woensdag presenteerde premier Schoof de regeringsverklaring, waarna de eerste termijn van de Kamer tot in de avond duurde. Op donderdag nam de eerste termijn van het kabinet het grootste deel van de dag in beslag.

Wederom een debat waarover al veel in kranten, columns en podcast is gedeeld. Een debat over dualisme, de spreidingswet, omgangsvormen, maar ook het twitter-gedrag van vice-premiers.

Dag één, de messen werden geslepen

GL-PvdA

Het hoofdlijnenakkoord biedt valse hoop, stelt Timmermans. Men doet alsof je een probleem kan oplossen door het te ontkennen of te negeren. Hij benadrukt de onhaalbaarheid van de asiel- en migratieplannen van het kabinet. Bovendien zouden ze strijdig zijn met internationale en nationale regels. Ambitieuze klimaatbeleid beloven zonder te melden dat hiervoor zware inspanningen nodig zijn, noemt Timmermans "vals spel".

Mensen verdienen meer zekerheid, vindt Timmermans. We mogen ons volgens hem niet neerleggen bij de armoede in ons land. Verdere bezuinigingen op de zorg, onderwijs en sociale zekerheid moeten worden voorkomen. En volksgezondheid moet voorrang krijgen boven de winsten van aandeelhouders. De denkwijze van de PVV krijgt steeds meer vat op de politiek, constateert Timmermans. Dat levert "naargeestige afrekenpolitiek" op, die ons land tot op het bot zal verdelen, waarschuwt de fractievoorzitter. In het nieuwe kabinet zitten volgens hem mensen die "racistische complottheorieën propageren". Hij hekelt in dat kader uitspraken van PVV-ministers Klever en Faber uit het verleden en kondigt een motie van wantrouwen tegen hen aan.

PVV

Het is gelukt, zegt Wilders: er is een kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB. Hij is trots op de PVV-bewindslieden, die tot op het bot gemotiveerd zijn om hun mouwen op te stropen en aan de slag te gaan voor een beter Nederland. Zijn fractie houdt zich aan het hoofdlijnenakkoord, maar zal in de Kamer het eigen geluid laten horen.

Er zijn veel zorgen over migratie, stelt Wilders vast. In de grote steden is ondertussen een meerderheid van de bevolking van allochtone afkomst. Dit zorgt ervoor dat mensen zich een vreemde voelen in hun eigen straat, wijk, stad en land. Nederland kan dit niet aan, zo is zijn conclusie. Daarom is het goed dat het kabinet de (asiel)migratie zo veel mogelijk beperkt.

Het klimaatbeleid blijft in stand en de bezuiniging op de publieke omroep is beperkt. We hebben niet alles binnengehaald, erkent Wilders. Maar er komen meer woningen en geld voor infrastructuur, boeren en vissers krijgen meer ruimte, het eigen risico gaat omlaag en er wordt bezuinigd op ontwikkelingshulp. Iets wat in zijn ogen nog wel geregeld moet worden, is het openblijven van streekziekenhuizen, zoals Zuyderland in Heerlen. Op dit laatste specifieke punt vond Wilders enige tijd later een verrassend bondgenootschap met Jimmy Dijk van de SP.

D66

Het voelt voor Jetten "een beetje gek" dat een "ongekozen ambtenaar" vanuit het niets premier is geworden. Geen Nederlander weet volgens hem waar Schoof voor staat of wat zijn idealen zijn. De D66-voorman mist samenhang en visie in het hoofdlijnenakkoord. Wie bepaalt de koers in onrustige tijden en bij onverwachte ontwikkelingen: het kabinet of de fractievoorzitters?

Jetten is van plan oppositie te voeren tegen "een politiek die haat verkondigt en mensen tegen elkaar opzet". Hij maakt zich hard voor goed klimaatbeleid en toegankelijke en betaalbare zorg. Volgens Jetten wil het kabinet de grootste onderwijsbezuiniging van deze eeuw doorvoeren. Hij bepleit juist extra investeringen in wetenschap en onderwijs.

Voor mensen met macht gelden de allerhoogste standaarden, benadrukt Jetten, maar er zitten mensen met een "dubieus verleden" in het kabinet. We zien in andere landen wat er gebeurt als rechtse populistische dienst uitmaken, waarschuwt hij. Jetten roept op om te handelen in de "trotse Nederlandse traditie van tolerantie".

VVD

Er zijn momenten geweest dat ik er niet zo zeker van was, zegt Yeşilgöz, maar er is een nieuw kabinet. Vier partijen die behoorlijk van elkaar verschillen, zijn erin geslaagd een hoofdlijnenakkoord te sluiten. Zeven maanden na de verkiezingen zijn de kiezers het wachten volgens haar zat. De politiek moet niet langer met zichzelf bezig zijn maar de problemen in het land gaan oplossen.

Yeşilgöz benoemt een reeks zaken die voor haar belangrijk zijn en waarover afspraken zijn gemaakt in het hoofdlijnenakkoord. Zorgen dat onze economie groeit. Verstandig met de overheidsfinanciën omgaan. Onze defensie verder versterken. Bijdragen aan internationale veiligheid. Eindelijk grip krijgen op migratie. De positie van middeninkomens versterken met lastenverlichting. Ondernemers zuurstof geven om te ondernemen. Investeren in zinnige klimaatmaatregelen.

Vier ministers en drie staatssecretarissen steken namens de VVD hun nek uit, zegt Yeşilgöz. Ze nemen verantwoordelijkheid om ons land stabiel te houden, vooruit te helpen, veilig te houden en onze vrijheden en manier van leven te beschermen en verdedigen. De fractievoorzitter staat voor de liberale basiswaarden: om vrij te zijn heb je veiligheid nodig en moet je jezelf kunnen zijn.

CDA

De nieuwe tijd vraagt een nieuwe rol voor het CDA, zegt Bontenbal, die oppositie wil voeren "voor een fatsoenlijk Nederland". Het kabinet doet veel beloften, maar moet bedenken dat kiezers ook verwachten dat die beloften snel worden waargemaakt. Bontenbal zegt dat hij het kabinet daarop zal beoordelen en de beloftes zal spiegelen aan zijn eigen programma. Hij vraagt het kabinet om inzicht in het financiële plaatje waarmee het zijn regeerperiode begint.

Bontenbal hekelt het populisme, dat niet aan de hoop maar aan de angst van mensen appelleert. Hij vraagt de coalitiepartners om waakzaam te zijn omdat hij eraan twijfelt of alle bewindspersonen wel beschikken over voldoende democratisch ethos. De minister-president moet daarom de normen van het kabinet nog eens helder neerleggen.

De CDA-voorman presenteert een hoopvolle agenda voor Nederland, een agenda voor een verantwoordelijke samenleving, waarin mensen voor elkaar zorgen en daarvoor van de overheid de ruimte krijgen. De overheid moet haar regelzucht beteugelen, eigen initiatieven aanmoedigen en ondernemers de ruimte geven om te ondernemen.

NSC

De regeringsverklaring en beleidsprioriteiten zijn helder, oordeelt Omtzigt. Hij noemt bestaanszekerheid, goed bestuur, landbouw en veiligheid als belangrijke prioriteiten. Ook benadrukt hij de rol die in het hoofdlijnenakkoord is weggelegd voor de rechtsstaat, de financiële kaders en de internationale positie van Nederland.

Premier Schoof is de eerste niet-partijgebonden premier sinds 1913, zegt Omtzigt. Hij verwelkomt de verschillende vakministers in het kabinet. De problemen in Nederland zijn weerbarstig. Volgens Omtzigt los je die op met kennis, ervaring en hard werken, niet met "tweets, leuke filmpjes of de leukste quotes". De fractievoorzitter van NSC hoopt op nieuwe verhoudingen tussen regering en Staten-Generaal, met bewegingsruimte zonder dichtgetimmerde akkoorden.

Het signaal van de kiezer bij de verkiezingen was krachtig maar niet eenduidig, benadrukt Omtzigt, en dat is lastig voor een middenpartij. Toch wil NSC verantwoordelijkheid nemen, "zonder een nanometer toe te geven op onze fundamentele waarden". Een toets op rechtsstatelijkheid bij elke wet of maatregel en elk verdrag moet dat waarborgen.

BBB

Haalbaar, draagbaar en uitvoerbaar beleid met gezond verstand. Dat verwacht Van der Plas van het nieuwe kabinet. Zij bewondert de mensen die bereid zijn gevonden om in het kabinet plaats te nemen, want als minister ben je publiek bezit. Het zou volgens haar goed zijn als de gewoonte verdwijnt om mensen aan te vallen op tweets van jaren geleden. Voorkomen moet worden dat in de toekomst niemand meer bereid is om in een kabinet plaats te nemen.

Het kabinet heeft een gezamenlijk doel, zegt Van der Plas, namelijk een veilig en leefbaar Nederland. In dat land mag iedereen zijn mening geven en kunnen weer gesprekken worden gevoerd. In dat Nederland mag je een hoofddoek of een keppeltje dragen en mag je naar de synagoge, de kerk of de moskee. En de vrijheid van meningsuiting houdt ook in dat je kritiek mag hebben op een religie. Van der Plas hoopt dat er in de nieuwe situatie, met een premier van buiten en de partijleiders in de Kamer, meer dualisme komt, zodat de regering weer regeert en het parlement weer controleert. Uit opiniepeilingen blijkt dat het vertrouwen in de politiek inmiddels is gestegen. Volgens Van der Plas is er alle reden om te verwachten dat het kabinet de rit gaat uitzitten.

DENK

Van Baarle noemt het een schande dat "islamofobe en racistische PVV-uitspraken worden beloond met een ministerspost". Uit puur machtsbejag wordt er volgens Van Baarle gespeeld met de rechten van Nederlandse moslims en minderheden. Hij vindt het "politieke kwaadaardigheid ten top".

Dat de PVV bewindspersonen levert, ziet hij als een bedreiging voor artikel 1 van de Grondwet. Hij verwijt de andere partijen in de coalitie dat ze dit mogelijk hebben gemaakt: zij normaliseren haat en kijken weg.

Keiharde parlementaire strijd is de enige manier om met dit kabinet om te gaan, denkt Van Baarle, omdat "discriminatie en racisme niet eerder zo geïnfiltreerd waren in de macht". Van Baarle wil dat doen uit "verantwoordelijkheidsgevoel voor alle Nederlanders die zich door dit kabinet en deze coalitie in de steek gelaten voelen" en die zien hoe "hun discriminerende kwelgeesten door anderen beloond worden met de macht".

Partij voor de Dieren

Het zijn duistere tijden voor Nederland. We voeren oorlog tegen de natuur en als we winnen, hebben we verloren, stelt Ouwehand. De natuur kan wel zonder mensen, maar mensen kunnen niet zonder de natuur. Volgens haar heeft het kabinet echter geen oog voor de natuur, het klimaat en de dieren. Net als de natuur loopt ook de rechtsstaat gevaar met het aantreden van dit kabinet, meent Ouwehand: kwetsbare mensen worden als zondebok gebruikt en een samenleving van medemenselijkheid dreigt te worden ingeruild voor een samenleving van haat en hardheid. Ze spreekt van een "levensgevaarlijk politiek experiment".

SGP

Het gezin wordt niet genoemd in het hoofdlijnenakkoord, is Stoffer opgevallen. Hij roept het kabinet op om te komen met een integrale en actuele gezinsnota, omdat de laatste dateert uit 2008. Ook zou er een coördinerend bewindspersoon voor gezinsbeleid moeten komen. Het kabinet zou verder concrete maatregelen moeten nemen om de belastingkloof tussen eenverdieners en tweeverdieners te verkleinen, want eenverdieners worden "fiscaal keihard afgestraft".

In het hoofdlijnenakkoord staat dat de coalitie de belastingaftrek voor giften aan goede doelen wil beperken. Een merkwaardige keuze, vindt Stoffer, want alles wat kerken, stichtingen en andere goede doelen niet kunnen oppakken, komt "als een boemerang terug bij de overheid".

De SGP wil zich constructief-kritisch opstellen. Waar nodig zal de partij eigen voorstellen doen ter verbetering van het beleid. Stoffer vraagt aandacht voor enkele specifieke punten, zoals bescherming van het ongebooren leven. Hij wil dat er werk wordt gemaakt van goede voorlichting over alternatieven voor abortus. Ook de onderwijsvrijheid verdient volgens Stoffer meer bescherming.

CU

Bikker ontleent haar ideaalbeeld van Nederland aan psalm 85. Daarin luistert het land niet naar de grootste schreeuw, maar is het op zoek naar waarheid, recht en vrede. Zo'n visioen kan elke dag het kompas zijn, meent Bikker. Het kabinet moet betrouwbaar zijn, grote uitdagingen niet uit de weg gaan en goed zorgen voor de natuur en de rechtsstaat.

In het hoofdlijnenakkoord ontbreekt een samenlevingsvisie, constateert Bikker. Het kabinet schrapt de maatschappelijke diensttijd en blijft stil over vrijwilligerswerk. Op deze manier staat het kabinet met de rug naar de samenleving toe. Ze pleit daarom voor investeringen in sportverenigingen, kerken en vrijwilligersorganisaties.

Recht doen aan de Schepping betekent weloverwogen keuzes maken, maar die ontbreken te veel, vindt Bikker. Zo wijst ze erop dat het kabinet het strengste migratiebeleid ooit wil voeren. Haar oproep: maak van het strengste asielbeleid niet het domste ooit en los de crisis op zonder die te verergeren.

Volt

Dassen is bezorgd, omdat met het nieuwe kabinet "normaal wordt wat niet normaal is". Hij hekelt het feit dat het schoonwassen van de "gitzwarte omvolkingstheorie" niet wordt veroordeeld door NSC en VVD. Een nepparlement, journalisten als tuig van de richel en het verdacht maken van rechters, dat alles mag niet normaal worden, aldus de Volt-fractievoorzitter.

Hoe gaat de minister-president werken aan het daadkrachtiger en democratischer maken van Europa? Neemt hij de voortrekkersrol van zijn voorganger over? Dassen vraagt de premier om volop te investeren in creativiteit en innovatie, opdat Europa de meest innovatieve economie ter wereld wordt. Voorkomen moet worden dat "het volume van de Nederlandse stem op het wereldtoneel daalt" door de geplande bezuinigingen op de diplomatieke dienst.

JA21

JA21 hoopt dat het kabinet een succes wordt, want dat is goed voor Nederland. Het doet recht aan de verkiezingsuitslag en de tijdgeest, zegt Eerdmans. Hij vraagt linkse politici die nu doen alsof "het einde der tijden is aangebroken" om aan zelfreflectie te doen. Hun oogkleppenbeleid en de linkse desinteresse voor de zorgen van gewone Nederlanders hebben mede voor dit kabinet gezorgd, vindt hij. Eerdmans wil met name weten wat er met de Spreidingswet gaat gebeuren. Gaat het kabinet gemeenten die niet meewerken nu nog aanpakken? En blijft de taakstelling om statushouders te huisvesten nog overeind als de voorrang voor statushouders op sociale huurwoningen straks verboden wordt?

Het nieuwe kabinet gaat volgens Eerdmans economisch "behoorlijk linksaf", bijvoorbeeld door de btw te verhogen, en de plastictaks en vliegtaks uit te breiden. Het "onbetaalbare klimaatbeleid" blijft staan, met alle klimaatdoelen erbij. Zet het kabinet ook de dure plannen om aardgasvrij te worden door?

Dag twee, premier Schoof

Premier Schoof begon zijn eerste termijn met een korte inleiding waarin hij kort zijn persoon beschreef als iemand die van de publieke zaak is, van de veiligheid en van de rechtsstaat. Hij wil de premier zijn van alle Nederlanders en sluit niemand uit. Er zijn onderwerpen die om een doorbraak vragen, zoals migratie wonen en stikstof. Het kabinet wil daar herkenbaar op zijn en oplossingen bieden.

Zijn beantwoording op de eerste termijn van de Kamer had hij opgedeeld in blokken: rechtsstaat en regeerprogramma, financiën en begroting, fysieke leefomgeving en overige onderwerpen.

Zo Schoof dacht dat hij relaxed verder kon gaan, dan werd die hoop meteen de grond in geboord in de vorm van een spervuur van interrupties van de linkse partijen – Timmermans, Jetten, Van Baarle, Dijk, Ouwehand, Dassen – over de uitlatingen van de ministers Faber en Klever in het verleden. Schoof zou daar afstand van moeten nemen. Het ontaardde in een vurig debat waarin Schoof stelde dat alle kabinetsleden de rechtsstaatverklaring hebben ondertekende en dat hij geen racisme en complottheorieën zou tolereren. De oppositie zag daar geen afstand nemen in. Culminatiepunt op dit onderdeel was de vraag aan Schoof afstand te nemen van een tweet waarmee GL/PvdA-Kamerlid Lahlah werd aangeduid als 'dat PvdA-hoofddoekje'. De premier zag 'een mens' in de Kamerbankjes zitten. Het leidde tot een fel uitgesproken persoonlijk feit van Lahlah waarin ze stelde dat de keuze voor een hoofddoekje aan haar is en aan niemand anders.

Ouwehand stelde dat er twee racisten in het kabinet zitten. Dat bracht Wilders er toe Schoof te kapittelen dat hij daar niet meteen fel op had gereageerd. Schoof riposteerde dat hij zijn eigen woorden kiest. 'Slappe hap' concludeerde Wilders en dat zette hij ook zo op X, tot verbijstering van Bontebal en Bikker. Opvallend is dat de coalitiepartijen, op de interventie van Wilders na, niet deelnamen aan dit deel van het debat.

Rechtsstaat en Regeerprogramma

Deze episode nam een fors deel van de ochtend in beslag, dat nog een opleving kreeg in het blok Rechtsstaat & Regeerprogramma toen Dassen informeerde naar het vervangen van de term 'omvolking' door het begrip 'zorgwekkende demografische ontwikkelingen'. Wat is er precies zorgwekkend? Schoof greep terug op het rapport van de Staatscommissie Demografische Ontwikkeling, dat voor hem het uitgangspunt van het debat zal moeten zijn. Hij probeerde weg te blijven bij de notie dat migranten het zorgwekkende deel van de demografische ontwikkeling zijn door te stellen dat mensen die hier zijn geboren geen onderdeel van het probleem zijn.

Opvallend was dat Schoof stelde dat de Spreidingswet van kracht is en dat zal blijven totdat de Asielcrisiswet – waarin de Spreidingswet zal worden ingetrokken -- door de Kamer is aangenomen. In de tussentijd zal minister Faber zich tot het uiterste inspannen voldoende opvangplekken voor asielzoekers te vinden, zodat ze in Ter Apel niet op het gras hoeven te verblijven. De inzet is ook de instroom omlaag te brengen. Hij verwacht overigens van gemeenten dat zij meewerken met de minister om voldoende opvangplekken te vinden.

Even later geeft Bontenbal aan dat de relaties goed moeten blijven met de gemeenten. Op het moment dat er niet 'gesleept' wordt en de druk is afgenomen, dan moet je pas de spreidingswet terugdraaien. Schoof geeft aan zorgvuldigheid belangrijker dan snelheid. Hij kijkt ook naar de juridische mogelijkheden. Hij verwijst naar de minister van asiel en migratie om daarover te debatteren. Bontenbal dankt hem voor de zorgvuldigheid als criterium. Wat ook betekent goed bestuur en zorgvuldig omgaan met gemeenten. Schoof hoopt dat gemeenten volle medewerking geven op basis van vrijwilligheid aan de minister van asiel en migratie. Aan het eind van het debat diende Bontenbal een [motie](#) in die deze volgorde van het intrekken van de spreidingswet herhaalt. De motie werd verworpen.

De komende zomermaanden werk het kabinet het Hoofdlijnenakkoord uit in een Regeerprogramma. Dat is een taak van het kabinet waarin de fractievoorzitters van de coalitiepartijen geen rol hebben. Er zal wel, als het programma klaar is, in de aanloop naar de augustusbesluitvorming, ook over de begroting, politiek overleg met de coalitiepartijen plaatsvinden. Het kabinet zal ook met externe partijen spreken, waaronder de medeoverheden. Wie de overige zullen zijn is nog niet bekend. Ook gaat Schoof in op de oproep van Bontenbal en Bikker om een 'visie op de samenleving' mee te nemen in de uitwerking. Want volgens onder andere Bontenbal en Bikker ontbreekt de samenleving volledig in het hoofdlijnenakkoord.

Het kabinet is bereid met de oppositiepartijen te overleggen, zeker over de zaken die niet in het Hoofdlijnenakkoord zijn vastgelegd, de vrije kwesties. Bontenbal zocht naar mogelijkheden het ook te hebben over zaken die wel in het Hoofdlijnenakkoord zijn vastgelegd. Schoof stelde dat het kabinet net is begonnen en dat na de zomer als het Regeerprogramma klaar is, er meer duidelijk zal zijn over de ruimte. Nu doet hij er nog geen toezeggingen over.

Financiën en Begroting

In deze fase van het debat was de sfeer rustiger en inhoudelijker. Schoof verwees naar een [brief](#) van minister Heinen met actuele financiële informatie. In augustus volgt een nadere uitwerking hoe het kabinet met de nieuwe feiten omgaat. Het kabinet is bereid in augustus gesprekken te voeren over de financiële ruimte. Minister Heinen zal daarover afspraken maken met de financieel woordvoerders, waarbij de fractievoorzitters ook welkom zijn.

In augustus zal er duidelijkheid zijn over tal van onderwerpen waar partijen in de Kamer aandacht voor vragen: belastingdruk voor een- en tweeverdieners (Stoffer), geen bezuinigingen op VWS, SZW en OCW en verhoging minimumloon (Timmermans), bestrijding armoede (Van Baarle) en gratis schoolmaaltijden (Dassen).

Moties

Er is een aantal moties ingediend tijdens het debat, waar donderdagavond over gestemd is. Via [deze link](#) zijn alle moties te vinden.

Timmermans diende twee moties van wantrouwen in. Één over de minister van asiel en migratie en één over de minister van buitenlandse handel en ontwikkelingshulp. Beide moties werden met 103 stemmen tegen verworpen. Van Baarle en Ouwehand diende neen motie van wantrouwen in tegen het hele kabinet. Deze motie werd alleen door hun beider partijen gesteund.

Twee moties zijn aangenomen:

- Motie [Van der Plas](#) over bij de organisatie van de NAVO-top in 2025 een zij-evenement organiseren over strategische voorraden, waaronder die van voedsel
- Motie [Dassen](#) over een lobbyparagraaf toevoegen aan het regeerprogramma. NB: premier Schoof gaf hier vooraf de interpretatie aan dat dit gaat over de belangrijkste gesprekspartners, bijvoorbeeld de decentrale overheden en de publieke dienstverleners.

Stemmingen

Er waren deze week op dinsdag geen stemmingen.

Commissieagenda Tweede Kamer

Datum	Onderwerp	Soort overleg
	<i>Zomerreces</i>	
04-09-2024	Nationale fiscaliteit	CD
04-09-2024	Stikstof, NPLG en natuur	CD
04-09-2024	Arbeidsmigratie	CD
05-09-2024	Criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit	CD
05-09-2024	Justitiële jeugd	CD
10-09-2024	Klimaatakkoord gebouwde omgeving	CD
11-09-2024	Leefomgeving	CD
11-09-2024	IVD-aangelegenheden	CD
11-09-2024	Publieke gezondheidszorg	CD
11-09-2024	Belastingen in maatschappelijk perspectief	CD
12-09-2024	Informatiebeveiliging bij de overheid	CD

12-09-2024	Vreemdelingen- en asielbeleid	CD
24-09-2024	Constitutionele toetsing	CD
24-09-2024	Water	CD
24-09-2024	Wet onderwijsondersteuning zieke leerlingen	IN
25-09-2024	Technische briefing over het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting	TB
25-09-2024	Rondetafelgesprek over het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting (VNG uitgenodigd)	RTG
26-09-2024	Inzet algoritmes en data-ethiek binnen de rijksoverheid	CD
26-09-2024	Gezond en veilig werken	CD
26-09-2024	Ruimtelijke ordening (VNG uitgenodigd)	RTG
02-10-2024	Ruimtelijke ordening	CD
02-10-2024	Uitvoering sociale zekerheid	CD
02-10-2024	Circulaire economie	CD
03-10-2024	Digitale infrastructuur en economie	CD
03-10-2024	Cybercrime	CD
09-10-2024	Energieraad	CD
09-10-2024	Online kinderrechten	CD
16-10-2024	Slachtofferbeleid	CD
16-10-2024	Ouderenzorg (incl. ouderenhuisvesting)	CD
16-10-2024	Inburgering en integratie	CD
16-10-2024	Zeden en (on)veiligheid van vrouwen	CD
16-10-2024	Externe veiligheid	CD
17-10-2024	Verduurzaming industrie	CD
17-10-2024	Bescherming persoonsgegevens en digitale grondrechten	CD
17-10-2024	Cultuur	CD
23-10-2024	Elektriciteitsnet, Energie-infrastructuur & RES	CD
23-10-2024	Arbeidsmarktbeleid	CD
24-10-2024	Duurzaam vervoer	CD

CD	= Commissiedebat	RTG	= Rondetafelgesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng verslag (wetsvoorstel)	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	FV	= Feitelijke Vragen
Pet	= Petitie	WO	= Wetgevingsoverleg

5 juli t/m 2 september (week 28 t/m 35)

Zomerreces

3 – 5 september (week 36)

- 36 451 Uitvoeringswet Datagovernanceverordening
- 36 513 Wijziging van de Wet kinderopvang i.v.m. verbetermaatregelen van de gastouderopvang
- Tweeminutendebat Arbeidsongeschiktheid (CD 24/4)

10 – 12 september (week 37)

- 36 433 Wet preferente status kinderalimentatieschuld
- 35 968 Archiefwet 2021
- 35 985 Wijziging van de Mededingingswet i.v.m. aanpassing van de bepalingen over markt en overheid
- 36 047 Wet vervroegd stemmen in het stemlokaal (voortzetting)

17 – 19 september (week 38)

- Prinsjesdag
- Algemene Politieke Beschouwingen

24 – 26 september (week 39)

- N.t.b.

1 – 3 oktober (week 40)

- Algemene Financiële Beschouwingen

8 – 10 oktober (week 41)

- Begroting Infrastructuur en Waterstaat
- Begroting Binnenlandse Zaken

15 – 17 oktober (week 42)

- Begroting Economische Zaken
- Begroting Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

22 – 24 oktober (week 43)

- Begroting Koninkrijksrelaties
- Begroting Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Begroting Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (onder voorbehoud)

25 oktober t/m 4 november (week 44)

Herfstreces

5 – 7 november (week 45)

- Begroting Asiel en Migratie (onder voorbehoud)
- Begroting Klimaat en Groene Groei (onder voorbehoud)
- 36 446 Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten

12 – 14 november (week 46)

- Belastingplan 2025 (inclusief stemmingen)
- Begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

19 – 21 november (week 47)

- Begroting Justitie en Veiligheid

26 – 28 november (week 48)

- Begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

3 – 5 december (week 49)

- Stemmingen over alle begrotingen

Het VNG Lobbymemo wordt gemaakt door:

Den Haag: Richard van Vliet, Jesse de Jong-Paalvast,
Wenneke Koenders en Behzad Sourani
Brussel: Team Europa